

Mediji i informiranje

Sud Europske unije
PRIOPĆENJE ZA MEDIJE br. 44/15
U Luxembourggu 28. travnja 2015.

Reforma pravosudnog sustava EU-a

Sud Europske unije nedavno je podnio prijedlog reforme europskog pravosudnog sustava koji trenutačno razmatra Europski parlament, nakon što ga je načelno odobrilo Vijeće Europske unije. Taj prijedlog reforme iznimno je važan jer se njime želi održivo povećati učinkovitost pravosuđa u interesu europskoga građanina.

Kontekst prijedloga: povećanje broja postupaka i prekomjerno trajanje postupaka

Već nekoliko godina Opći sud je u iznimno teškoj situaciji zbog stalnog povećanja broja postupaka koji se pred njim vode: broj postupaka koji su pred njim pokrenuti povećao se s 398 u 2000. na 912 u 2014. Čini se da je to iznimno povećanje strukturalno i usto će se vjerojatno nastaviti.

Kako bi se suočilo s tom situacijom, već je usvojeno nekoliko mjera koje su dovele do znatnih povećanja učinkovitosti i zamjetnih rezultata u pogledu broja okončanih predmeta. Međutim, unatoč tim naporima, Opći sud nije uspio ublažiti stopu povećanja broja neriješenih predmeta. Iz toga proizlazi da se s obzirom na trenutačne okolnosti Opći sud ne može održivo i učinkovito suočiti s povećanim brojem i složenosti sporova koje treba riješiti.

Zbog te strukturalne i rastuće neravnoteže, trajanje postupanja po složenim predmetima, poput ekonomskih sporova, postalo je osobito dugo. U tom smislu treba podsjetiti da prekomjerno trajanje postupka može uzrokovati povredu prava na suđenje u razumnom roku koje je utvrđeno u članku 47. Povelje o temeljnim pravima i izlaže Uniju riziku da ju se osudi u okviru postupka za naknadu štete, čije bi financijske posljedice trebalo snositi iz proračuna Unije. Naime, u jednoj godini Općem sudu već je podneseno **pet tužbi za naknadu štete**, u okviru kojih ukupni zahtijevani iznos naknade štete i kamata iznosi **26,8 milijuna eura**.

Rješenje koje predlaže Sud

Već 2011., kako bi se suočio s tim izazovom, Sud je izradio prijedlog s ciljem, među ostalim, povećanja broja sudaca Općeg suda s 27 na 39. Taj prijedlog, koji je dobio pozitivno mišljenje Europske komisije, odobrenje Europskog parlamenta u prvom čitanju i načelnu suglasnost Vijeća, ipak se nije mogao ostvariti zbog nedostatka suglasnosti među državama članicama o načinu određivanja tih dodatnih sudaca.

Sud je 2014. na poziv predsjedništva Vijeća i s obzirom na pogoršanje situacije u odnosu na 2011. izradio bolji prijedlog.

Naime, novi prijedlog reforme ima za cilj povećati ukupnu učinkovitost pravosudnog sustava Unije i pružiti **strukturalna i održiva** rješenja.

Treba istaknuti da je taj prijedlog plod intenzivnih rasprava i prepiski među trima sudovima koji čine instituciju (Sud, Opći sud i Službenički sud), tijekom kojih je Opći sud izrazio naklonost osnivanju specijaliziranog suda, a Službenički sud potporu predloženom rješenju. S obzirom na to da iskustvo (osobito povećanje broja pravника savjetnika ili osnivanje specijaliziranog suda) pokazuje da ne postoji nikakva održiva alternativa, Sud, koji predstavlja instituciju, iznio je prijedlog koji se danas podnosi europskom zakonodavcu.

Što je prijedlog Suda?

Sud predlaže stvaranje 21 sudačkog mjesta kako bi se broj sudaca Općeg suda povećao u tri etape, prema sljedećem rasporedu:

- 2015.: povećanje za 12 sudaca;
- 2016., prilikom obnavljanja Općeg suda, broj sudaca povećao bi se za 7, spajanjem Službeničkog suda s Općim sudom, što bi povećalo broj sudaca Općeg suda na 47;
- 2019., prilikom sljedećeg obnavljanja Općeg suda, broj sudaca naposljetku bi se povećao za 9, što bi povećalo ukupni broj sudaca na 56.

To razdvajanje na tri etape opravdano je pravosudnim razlozima (pratiti stalno povećanje broja postupaka pred Općim sudom) i proračunskim razlozima (interes raspoređivanja proračunskih posljedica predložene reforme na više proračunskih razdoblja).

Treba podsjetiti da taj prijedlog stoga ne samo da odgovara na neposredne potrebe Općeg suda nego prije svega ima za cilj održivo povećati učinkovitost europskog pravosudnog sustava u cijelosti.

Ponajprije, provedba prijedloga omogućit će Općem sudu **zaustavljanje rasta broja neriješenih predmeta** i započinjanje smanjenja njihova broja. Posljedično, trajanje postupaka pred Općim sudom smanjit će se pa će se prema tome smanjiti i rizici osude Unije za povredu obveze suđenja u razumnom roku.

Usto, **pravosudna organizacija** Unije bit će **pojednostavnjena**, njezina ukupna učinkovitost povećana i potaknut će se usklađenost njezine sudske prakse jer će jedan jedini sud, Sud, biti zadužen za osiguranje ujednačenosti tumačenja pravnih pravila u okviru žalbi.

Sud smatra da će zahvaljujući toj reformi Opći sud također dobiti na fleksibilnosti u postupanju s predmetima: moći će radi dobrog sudovanja rasporediti veći ili manji broj sudaca u jedno vijeće ili više njih, ovisno o važnosti i potrebama svakog predmeta i razvoju postupka. Isto tako, reforma također ima za cilj omogućiti stalno očuvanje i povećanje kvalitete i osiguranje nesmetanog sudovanja u ime europskih građana.

Naposljetku, ne treba izgubiti iz vida da je broj postupaka pred Sudom također u stalnom porastu. Stoga će povećanje broja sudaca Općeg suda omogućiti eventualan prijenos određenih nadležnosti Suda na taj sud, što je jedino rješenje koje Ugovori predviđaju za suočavanje sa zagušenjem na razini Suda.

Trošak prijedloga

Na poziv proračunskih i zakonodavnih tijela Sud je pristao na smanjenje ukupnog troška reforme za 25 %.

Posljedično, ukupni neto trošak reforme, za sve tri faze, iznosi **13,875 milijuna eura** godišnje, što je oko 0,01 % proračuna Unije (135 milijardi eura). U usporedbi s troškom reforme koja je

predložena 2011., taj iznos predstavlja povećanje za 23 %, dok se radno opterećenje Općeg suda tijekom istog razdoblja povećalo za 43 %.

U okviru toga treba naglasiti da će se u nedostatku odluke u najkraćem mogućem roku situacija nastaviti brzo pogoršavati, na štetu građana i proračuna Unije. Naime, s obzirom na visinu financijskih iznosa o kojima je riječ, rizici za dobro funkcioniranje unutarnjeg tržišta zbog nedostatka dugotrajnog rješenja vrlo su veliki. Iznos novčanih naknada koje je odredila Komisija, a koje se osporavaju pred Općim sudom, i iznos povrata naloženih u postupcima o državnim potporama u milijardama su eura, što su iznosi koji su blokirani u iščekivanju sudske odluke i kojih je unutarnje tržište lišeno.

Osoba za kontakt: Iliana Paliova ☎ (+352) 4303 3708